

Силабус
навчальної дисципліни
Журналістський фах (газетно-журнальне виробництво)
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма	«Журналістика»
Спеціальність	061 Журналістика
Галузь знань	06 Журналістика
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Викладач	Наталія РУЛА
Кафедра	соціальних комунікацій
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/faculties/ffsk/structure-ffsk/kaf-soc-kom/composition-kaf-soc-kom/rula-nataliia-volodymyrivna/
Контактний телефон	0999120849
E-mail викладача:	nataliya.rula@gmail.com
Графік консультацій	середа, 16.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Практичні Заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	Звітність
4/120	очна (денна)	20 год.	20 год.	80 год	екзамен
	заочна (дистанційна)	4 год.	6 год.	110 год	

Семестр: весняний

Мова навчання: українська

Ключові слова: преса, газета, журнал, періодичні видання, газетно-журнальне виробництво.

Мета та завдання курсу:

Метою викладання навчальної дисципліни «Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво» є детальний розгляд організаційного, творчого, оформлювального та виробничого етапів творення періодичного видання, вироблення умінь і навичок ефективного застосування правил творчості на практиці, ознайомлення з найважливішими вимогами до свого фаху відповідно до такого різновиду ЗМК, як друковані періодичні видання.

Основним завданням вивчення дисципліни є розглянути роль періодичних видань у соціумі, визначити їх місце в системі ЗМІ на сучасному етапі; ознайомити з правовими та економічними основами функціонування редакції газети/журналу; вивчити типологію періодичних видань; ознайомити зі складом редакційного колективу, формами організації редакційної діяльності, методами та стилем управління редакційним колективом; розглянути творчий процес журналіста-газетяра, жанрові різновиди матеріалів; вивчити головні складові газетної/журнальної форми, основні принципи і завдання художньо-технічного оформлення газети; засвоїти постійні елементи газети/журналу; ознайомитися з розмірними характеристиками періодичних видань; дізнатися про особливості композиції номера газети/журналу, специфіку композиційно-графічного моделювання; вивчити засоби виділення матеріалів у газеті/журналі; вивчити види подачі текстових матеріалів та їх оформлення; ознайомити зі специфікою ілюстративного оформлення періодичного видання; розглянути роль заголовків у періодичних виданнях, їх види, способи композиційного розміщення; з'ясувати способи просування періодичних виданнях

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **знати**:

- 1) типологію періодичних видань та їх особливості;
- 2) структуру редакції, її різновиди
- 3) систему управління редакційним колективом;
- 4) основи планування роботи редакції;
- 5) форми організації редакційної діяльності;

- 6) правові та економічні основи функціонування редакції газети;
- 7) жанрову палітру газетно-журнальних видань;
- 8) постійні елементи газети (журналу);
- 9) розмірні елементи періодичних видань;
- 10) специфіку композиції номера газети (журналу);
- 11) засоби виділення матеріалів у газеті (журналі);
- 12) призначення та види заголовків періодичних видань;
- 13) види подачі матеріалів та їх оформлення;
- 14) специфіку підготовки зображальних матеріалів;
- 15) способи просування періодичних видань на інформаційному ринку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **вміти**:

- 1) планувати власну організаційно-творчу діяльність: розробляти проекти, приймати ініціативу, вчасно виконувати завдання;
- 2) створювати матеріали різних жанрів для газети/журналу
- 3) добирати заголовки до матеріалів;
- 4) працювати з візуальним контентом.

Компетентності та програмні результати навчання:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<p>ЗК 01. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 03. Здатність бути критичним і самокритичним</p> <p>ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ФК 02. Здатність формувати інформаційний контент.</p> <p>ФК 03. Здатність створювати медіапродукт.</p> <p>ФК 04. Здатність організовувати й контролювати командну професійну діяльність.</p> <p>ФК 05. Здатність ефективно просувати створений медійний продукт.</p> <p>ФК 06. Здатність до провадження безпечної медіадіяльності.</p>	<p>ПРН 01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.</p> <p>ПРН 02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.</p> <p>ПРН 03. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.</p> <p>ПРН 04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.</p> <p>ПРН 09. Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадянського суспільства.</p> <p>ПРН 14. Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.</p> <p>ПРН 15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.</p> <p>ПРН 16. Планувати свою роботу та роботу колег, спрямовану як на генерування інформаційного контенту, так і створення медіапродукту, а також його промоцію.</p> <p>ПРН 17. Розміщувати оперативну інформацію про свій медіапродукт на доступних інтернет-платформах.</p> <p>ПРН 18. Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва.</p>

Зміст курсу:

Тема 1. Преса як суспільний феномен. Основні етапи історії виникнення газети. Роль газети у суспільстві, її призначення. Можливості газети як соціального посередника, стосунки газети із державою та іншими соціальними інститутами. Газета в системі ЗМІ. Типологія газетно-журнальних видань.

Тема 2. Журналістська інформація як товар. ЗУ «Про друковані ЗМІ (пресу) в Україні». Економічні основи функціонування редакції та випуску газети.

Тема 3. Редакційний колектив: обсяг, склад, структура. Структурні підрозділи редакцій газет і журналів. Рольова структура редакції. Формальна і неформальна рольова структура редакції. Творча частина редакції:

ланка управління, виконавча ланка. Функції головного редактора, його права та обов'язки. Редакційна колегія. Секретаріат редакції. Технічна і комерційна частини редакції. Електронна база даних.

Тема 4. Методи та стилі управління редакційним колективом. Система редакційного планування. Стилi управління колективом. Сутність адміністративно-правових методів управління. Економічні методи управління. Соціально-психологічні методи управління. Організаційні методи управління.

Тема 5. Розробка концепції видання. Описова модель видання. Практикум з розробки концепції власного періодичного видання.

Тема 6. Підготовка текстових матеріалів для періодичних видань. Творчий процес журналіста. Джерела інформації. Роди, види та жанри журналістики.

Тема 7. Візуальні образи як засіб передачі даних. Роль і завдання зображальних матеріалів у періодичних виданнях. Вимоги до зображальних матеріалів. Основні види зображальних матеріалів.

Тема 8. Постійні елементи друкованих видань. Заголовна частина газети. Розділові засоби. Службові деталі.

Тема 9. Технічні параметри видань у газетно-журнальному виробництві. Системи типометрії, що використовуються у газетно-журнальному виробництві. Обсяги видань. Формати видань.

Тема 10. Шрифтографія періодичних видань. Графічні ознаки шрифтів. Застосування шрифтів у виданнях різних видів.

Тема 11. Композиція періодичного видання. Види композиційного розміщення текстових та зображальних матеріалів. Властивості, засоби композиції. Конструктивні особливості композиції шпальти. Особливості композиції номера газети/журналу. Композиційно-графічна модель видання.

Тема 12. Функції, види та вимоги до заголовків у періодичному виданні. Оформлення заголовків у періодичному виданні. Роль заголовків у формуванні обличчя газети. Вимоги до заголовків. Типи заголовків. Способи композиційного розміщення заголовків.

Тема 13. Реклама на сторінках газети/журналу. Загальне поняття про рекламу, основні терміни. Класифікація реклами. Основні вимоги до рекламних повідомлень. Створення рекламного повідомлення.

Тема 14. Друк газет та журналів. Вимоги до поліграфічного виробництва. Способи друку. Кольоропроба. Кольороподіл. Основні види паперу.

Тема 15. Маркетинг періодичного видання. Вивчення інформаційного ринку. Планування, методи і служби маркетингу періодичного видання.

Методи навчання: Обговорення, практичні завдання, творчі завдання, самостійна робота студентів з джерелами: конспектування, аналіз періодичних видань, підготовка презентацій, написання журналістських матеріалів.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від студента очікується здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань, самостійної роботи

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: персональний комп'ютер, проектор, екран/інтерактивна дошка.

Система оцінювання та вимоги:

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного контролю за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль здійснюється під час практичних та лабораторних занять. При оцінюванні на практичних та лабораторних заняттях враховується активна участь студентів у занятті, здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, виконання творчих завдань, самостійної роботи, виконання тестових завдань. За результатами поточного оцінювання виставляється залік.

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах	Частина підсумкової оцінки у балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		70	100
Практичні заняття	60		
Самостійна робота	10		

Підсумковий контроль		30	
Екзамен:			
I теоретичне питання	10		
II теоретичне питання	10		
практичне завдання	10		

Таблиця 2. Розподіл набраних студентом балів під час поточного контролю

Види робіт	Кількість набраних балів			
	незадовільно	задовільно	Добре	відмінно
Практичне заняття 1	0,5	1	2	3
Практичне заняття 2	0,5	1	2	3
Практичне заняття 3	0,5	1	2	3
Практичне заняття 4	0,5	1	2	3
Практичне заняття 5	0,5	1	2	3
Практичне заняття 6	0,5	1	2	3
Практичне заняття 7	0,5	1	2	3
Практичне заняття 8	0,5	1	2	3
Практичне заняття 9	0,5	1	2	3
Практичне заняття 10	0,5	1	2	3
Лабораторне заняття 1	0,5	1	2	3
Лабораторне заняття 2	0,5	1	2	3
Лабораторне заняття 3	0,5	1	2	3
Лабораторне заняття 4	0,5	1	2	3
Лабораторне заняття 5	0,5	1	2	3
Лабораторне заняття 6	0,5	1	2	3
Лабораторне заняття 7	0,5	1	2	3
Лабораторне заняття 8	0,5	1	2	3
Лабораторне заняття 9	0,5	1	2	3
Лабораторне заняття 10	0,5	1	2	3
Максимальна кількість набраних балів	10	20	40	60

Таблиця 3. Шкала оцінювання поточного та підсумкового контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
39-50	відмінно	зараховано	A (відмінно)
32-38	добре		B (добре)
26-31			C (добре)
21-25			D (задовільно)
14-20	задовільно		E (задовільно)
8-13	незадовільно	не зараховано	FХ (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-7	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за весь курс навчання та під час екзамену (70+30=100) та вираховується за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 4. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
78-89	добре		B (добре)
65-77			C (добре)
58-64			D (задовільно)
50-57	задовільно		E (задовільно)
35-49	незадовільно	не зараховано	FХ (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Список рекомендованих джерел:

Базова:

1. Газетно-журнальне виробництво: конспект лекцій / Укл. Н. С. Подоляка. Суми: Сумський державний університет, 2015. 120 с
2. Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. / Укл. Т. О. Приступенко, Р. В. Радчик, М. К. Василенко та ін.; за ред. В. В. Різуна. Київ: «Київський університет», 2012. 352 с.
3. Рус-Моль Ш. Журналістика: посіб. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2013. 343 с.
4. Фенько Н.М. Газетно-журнальні видання: навч. посіб. для студ. фак. філол. та журнал. (галузь знань 06 Журналістика, спец. 061 Журналістика). Кропивницький: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2017. 136 с.
5. Фолькер В. Журналістика газет і журналів. Вид. 2-е, перероб. Пер. з нім. В. Климченко. Київ: Центр вільної преси, 2017. 377 с.

Допоміжна:

1. Балаклацький М. А. Есе як художньо-публіцистичний жанр: метод. рек. для студ. зі спец. "Журналістика". Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. 74 с.
2. Газетна журналістика: навч.-метод. посіб. для спец. 6.030200 Журналістика / Укл. Т. В. Хітрова, О. В. Богуславський. Запоріжжя, 2003.
3. Гід журналіста: зб. навч. мат., скл. за франц. мет. вдоскон. прац. ЗМІ / Адапт. та упоряд. А. Лазарева. Київ: Інститут масової інформації, 2003. 124 с.
4. Доступ до інформації: навч. посіб. Київ: Інститут масової інформації, 2008. 72 с.
5. Здоровага В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: підручник. 3-є вид., перероб. і допов. Львів: ПАІС, 2008.
6. Мурзин Д. Содержательная модель издания. Москва: Федеральное агентство по печати и массовым коммуникациям, 2010. 40 с.
7. Назаренко Г. І. Інформаційні жанри журналістики: нав. посіб. Ч. 1. Київ: НАУ, 2010. 32 с.
8. Назаренко Г. І. Інформаційні жанри журналістики: навч. посіб. Ч. 2. Київ: НАУ, 2010. 64 с.
9. Недопитанський М. І., Карась М. А., Ільченко В. І. Уроки з журналістської практики : практ. посіб. Київ: Україна молода, 2010. 120 с.
10. Репкова Т. Новое время: Как создать профессиональную газету в демократическом обществ / Пер. с англ. IREXПроМедиа / Украина, 2002. 468 с. URL: <http://mediamanagersclub.org/book?lang=ru>
11. Сучасний медіа-менеджмент в друкованих ЗМІ: Шляхи роздержавлення української преси. Вид. 2-ге, доповн. та випр. / За ред. В. Іванова та Н. Ланге. Київ: ЦВП, АУП, 2008. 300 с. URL: http://www.kas.de/wf/doc/kas_14076-544-1-30.pdf
12. Техніка інтерв'ю: зб. навч. мат. 2-ге вид., фінанс. програмою СОСОР Мін. закордон. справ Франції, адапт. і упор. Інститут масової інформації. Київ: Інститут масової інформації, 2003. 120 с.
13. Техніка оформлення газети: навч. посіб. / Укл. В. Ф. Іванов; 2-ге вид., доповн. та випр. Київ: Центр вільної преси, 1997. 188 с.
14. Техніка репортажу: зб. навч. мат. 2-ге вид., фінанс. програмою СОСОР Мін. закордон. справ Франції, адапт. і упор. Інститут масової інформації. Київ: Інститут масової інформації, 2003. 64 с.
15. Технологія газетно-журнального виробництва: навч. посіб. / Укл. С. Ф. Гавенко, З. М. Сельменська, Л. Й. Кулік, І. М. Назар. Львів: Українська академія друкарства, 2009. 304 с
16. Халер М. Пошук і збір інформації: навч. посіб. / За ред. В. Ф. Іванова, А. Коль. Київ: Академія Української преси, 2006. 308 с.
17. Шевченко В. Форми візуалізації в сучасному журналі: монографія. Київ: ПАЛИВОДА А. В., 2013. 340 с.
18. Шендеровський К. С. Як написати успішне есе: метод. реком. до написання есе. Київ: Інститут масової комунікації при КНУ імені Тараса Шевченка, 2007. 34 с.